

URZĄD PRACY

POWIATOWY URZĄD PRACY W JAWORZE
Centrum Aktywizacji Zawodowej

ul. Strzegomska 7, 59 – 400 Jawor

tel. 76 729 11 00 fax. 76 729 11 38 e-mail: wrja@praca.gov.pl www.jawor.praca.gov.pl

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE JAWORSKIM
W 2019 ROKU
RAPORT ROCZNY**

Jawor, Lipiec 2020 r.

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	5
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	13
4. Analiza rynku edukacyjnego	19
5. Podsumowanie.	23
Informacja sygnalna	24

1. Wstęp.

Zgodnie z zapisem ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1482 z późniejszymi zmianami) prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Niniejszy raport został stworzony w oparciu o zalecenia metodyczne w ramach wprowadzonej w 2015 roku „*Nowej metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy*”. Metodologia ta przygotowana została na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi.

Monitoring zawodów, podobnie jak dotychczas, prowadzony jest na trzech poziomach terytorialnych, tj.: powiatowym, wojewódzkim i krajowym, aczkolwiek wprowadzono szereg nowych rozwiązań metodologicznych, do których zaliczyć należy przede wszystkim zmianę:

- sposobu definiowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- zakresu wykorzystywanych źródeł danych,
- sposobu prezentacji wyników monitoringu.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych rozumiany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Rozumiany w taki sposób **monitoring** zawodów deficytowych i nadwyżkowych **ma na celu:**

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,

- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych odbywa się poprzez łączne zastosowanie trzech wskaźników: dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia i płynności bezrobotnych.

Podstawowym źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone w systemie Syriusz przez powiatowe urzędy pracy. W celu pełniejszej analizy lokalnego rynku pracy dodane zostały dwa nowe źródła danych – realizowane przez WUP badanie ofert pracy publikowanych w Internecie oraz prowadzone przez PUP badanie lokalnych pracodawców. Dodatkowo, na poziomie lokalnym, wykorzystywane są dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN o absolwentach i uczniach szkół ponadgimnazjalnych.

Na potrzeby wdrożenia nowej metodologii przygotowane zostały narzędzia informatyczne wspomagające proces prowadzenia monitoringu:

- serwis ogólnopolski www.mz.praca.gov.pl, na którym publikowane są dane wynikowe dla kraju oraz wszystkich województw i powiatów,
- moduł w systemie Syriusz do badania lokalnych pracodawców,

- moduł w systemie WUP Viator do badania ofert pracy dostępnych w Internecie.

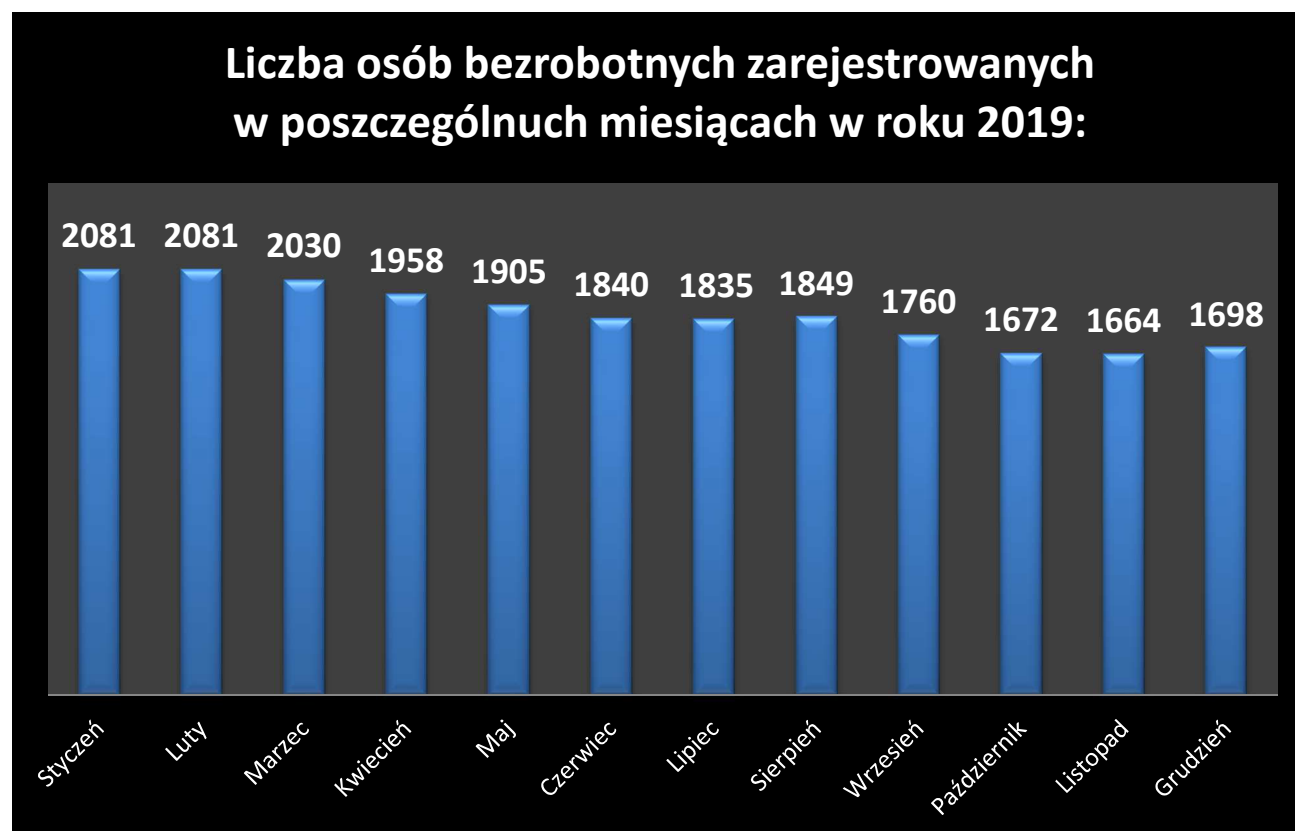
Począwszy od 2015 r. w ramach monitoringu dostępne są informacje sygnałne za I i II półrocze danego roku, które zawierają rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Informacje te generowane są automatycznie, a następnie publikowane w ogólnopolskim serwisie www.mz.praca.gov.pl. Dodatkowo przygotowywane są raporty roczne, które zawierają część opisową oraz roczne rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze obejmuje swoim działaniem następujące gminy: Jawor, Bolków, Mściwojów, Męcinka, Paszowice, Wądroże Wielkie.

Stopa bezrobocia w powiecie jaworskim na koniec grudnia 2019 r. wynosiła 10,8% tj. 1698 osób, w grudniu 2018 r. wynosiła 12,2% tj. 1956 osób.

Poniżej przedstawiono ilość osób bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych miesiącach w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworze.

Analiza bezrobocia wg zawodów.

Na dzień 31.12.2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworze **najwięcej** osób bezrobotnych **zarejestrowanych** było w elementarnych grupach zawodów: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym, kucharze, ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni, monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani, mechanicy pojazdów samochodowych, piekarze, cukiernicy i pokrewni. Wykaz zawodów z największą liczbą osób bezrobotnych na koniec 2019r. przedstawia **Tabela nr 1**.

Tabela nr 1:

Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	225
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	55
5120	Kucharze	53
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	43
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	43
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	39
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	38
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	29
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	29
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	28
5141	Fryzjerzy	27
7113	Robotnicy obróbki kamienia	27
7112	Murarze i pokrewni	26
7222	Ślusarze i pokrewni	26
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	24
4110	Pracownicy obsługi biurowej	20
4321	Magazynierzy i pokrewni	18
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	18
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	18
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	16

Biorąc pod uwagę **wskaźnik długotrwałego bezrobocia**, który mówi o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni, największy wskaźnik odnotowano m.in. dla zawodów – kierownicy ds. marketingu i sprzedaży, kierownicy ds. budownictwa, specjaliści nauk o Ziemi, pielęgniarce bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi, specjaliści do sieci komputerowych. Szczegółowy wykaz grup zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2019 r. przedstawia **Tabela nr 2**.

Tabela nr 2:
Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	100,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	100,00
2114	Specjaliści nauk o Ziemi	100,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	100,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	100,00
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	100,00
2651	Artyści plastycy	100,00
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	100,00
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	100,00
3118	Kreślarze	100,00
3212	Technicy analityki medycznej	100,00
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	100,00
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	100,00
3341	Kierownicy biura	100,00
3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
3431	Fotografowie	100,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	100,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	100,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	100,00

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jaworskim w 2019 roku

4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	100,00
4415	Pracownicy działów kadr	100,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
5312	Asystenci nauczycieli	100,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	100,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	100,00
6122	Hodowcy drobiu	100,00
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	100,00
6340	Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	100,00
7116	Robotnicy budowy dróg	100,00
7123	Tynkarze i pokrewni	100,00
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	100,00
7311	Mechanicy precyzyjni	100,00
7323	Introligatorzy i pokrewni	100,00
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	100,00
7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	100,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	100,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	100,00
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	100,00
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	100,00
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	100,00
8182	Maszyści kotłów parowych i pokrewni	100,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	100,00
8343	Maszyści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	100,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	100,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	100,00
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	100,00
9611	Ładowacze nieczystości	100,00

Grupy zawodów, dla których **wskaźnik płynności** bezrobotnych był największy w 2019 roku, który wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Dla wszystkich grup odnotowano wartość większą od 1, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów.

Tabela nr 3:

Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
7123	Tynkarze i pokrewni	4,00
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	3,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	3,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	3,00
3144	Technicy technologii żywności	2,50
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	2,25
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	2,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
3213	Technicy farmaceutyczni	2,00
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	2,00
4415	Pracownicy działów kadr	2,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	2,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	2,00
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	2,00
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	2,00
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	2,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	2,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	2,00

Wskaźnik najmniejszej płynności bezrobotnych w grupie zawodów według kodu czterocyfrowego przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4:

Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1111	Przedstawiciele władz publicznych	0,00
1311	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie	0,00
1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki	0,00
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	0,00
2152	Inżynierowie elektronicy	0,00
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	0,00
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	0,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	0,00
3355	Policjanci	0,00
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0,00
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	0,00
7542	Strzałowci i pokrewni	0,00
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	0,00
8321	Kierowcy motocykli	0,00
9334	Układacze towarów na półkach	0,00

Zawody reprezentowane przez osoby **noworejestrujące** się w jaworskim urzędzie pracy w 2019 r. w dużej części pokrywają się z zawodami występującymi wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP. Wykaz zawodów z największym napływem osób bezrobotnych przedstawiono w tabeli nr 5.

Tabela nr 5:

Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	315
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	92
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	73
5120	Kucharze	72
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	68
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	67
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	62
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	57
4321	Magazynierzy i pokrewni	43
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	42
7222	Ślusarze i pokrewni	40
5141	Fryzjerzy	38
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	37
4110	Pracownicy obsługi biurowej	36
3115	Technicy mechanicy	32
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	32
7112	Murarze i pokrewni	31
7113	Robotnicy obróbki kamienia	31
9112	Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	28
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	26
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	26

Dokonując analizy **ofert pracy zgłoszonych** do Powiatowego Urzędu Pracy w 2019 roku oraz ofert pracy zamieszczonych w Internecie, należy zauważyć, że pracodawcy najczęściej poszukiwali pracowników na stanowisko: pracowników wykonujących prace proste, pracowników usług i sprzedawców, pracowników biurowych, operatorów maszyn i urządzeń, natomiast najrzadziej – rolników, ogrodników leśników i rybaków oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników.

Tabela nr 6.
Oferty pracy w 2019 roku.

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	w liczbach bezwzględnych			
	Ogółem	1462	706	2168
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	4	74	78
2	SPECJALIŚCI	51	238	289
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	60	131	191
4	PRACOWNICY BIUROWI	234	49	283
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	245	76	321
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	11	0	11
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	144	67	211
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	205	71	276
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	508	0	508
0	SIŁY ZBROJNE	0	0	0
	wskaznik struktury według źródeł			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	5,13%	94,87%	100%
2	SPECJALIŚCI	17,65%	82,35%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	31,41%	68,59%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	82,69%	17,31%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	76,32%	23,68%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%	100%

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jaworskim w 2019 roku

7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	68,25%	31,75%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	74,28%	25,72%	100%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	100,00%	0,00%	100%
0	SIŁY ZBROJNE			
	wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik zróżnicowania (PUP vs. Internet)
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	0,27%	10,48%	0,03
2	SPECJALIŚCI	3,49%	33,71%	0,10
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	4,10%	18,56%	0,22
4	PRACOWNICY BIUROWI	16,01%	6,94%	2,31
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	16,76%	10,76%	1,56
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,75%	0,00%	
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	9,85%	9,49%	1,04
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	14,02%	10,06%	1,39
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	34,75%	0,00%	
0	SIŁY ZBROJNE	0,00%	0,00%	

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Konstrukcja rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opiera się na zestawieniu popytowej i podażowej strony rynku pracy. Jako podażową stronę rynku pracy przyjęto liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. Natomiast popyt na rynku pracy określono jako liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

W 2019 r. do rocznej informacji sygnałnej zakwalifikowano 10 zawodów **maksymalnie deficytowych**:

- Kierownicy do spraw finansowych,
- Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani,
- Inżynierowie elektrycy,

- Diagnosty laboratoryjni specjaliści,
- Operatorzy urządzeń teleinformatycznych,
- Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców,
- Sprzedawcy na targowiskach i bazarach,
- Nauczyciele szkół specjalnych,
- Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani,
- Monterzy linii elektrycznych.

Tabela nr 7:
Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku.

MAKSYMALNY DEFICYT

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURS) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
1211	Kierownicy do spraw finansowych	4	0,00	0,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1		0,00
2151	Inżynierowie elektrycy	1		0,00
2272	Diagnosty laboratoryjni specjaliści	1		0,00
3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	1		0,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0	0,00	0,00
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	0	100,00	100,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0	0,00	0,00
7319	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0	100,00	100,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	0	0,00	0,00

Oto 12 zawodów deficytowych:

- Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali,
- Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej,
- Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni,
- Gońcy, bagażowi i pokrewni,

- Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych),
- Przedstawiciele handlowi,
- Inżynierowie budownictwa,
- Kierownicy do spraw strategii i planowania,
- Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani,
- Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji,
- Analitycy finansowi,
- Księgowi.

Tabela nr 8:

Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku.

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio miesięcz na liczba bezrobotnych	Średniomiesięcz na liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	1,00	32,67	0,03	0,00	1,50	0,00	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,25	1,08	0,23				0,00
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0,08	0,33	0,25		1,00	75,00	25,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0,33	1,33	0,25		2,00	100,00	100,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	3,17	9,00	0,35	0,00	1,00		0,00
3322	Przedstawiciele handlowi	3,83	10,17	0,38	20,00	1,00	50,00	0,00
2142	Inżynierowie budownictwa	2,67	6,67	0,40	50,00	1,00		0,00
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	0,42	1,00	0,42		2,00		0,00
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,75	1,58	0,47	0,00	1,00		0,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	1,67	2,75	0,61	0,00	1,20	0,00	0,00
2413	Analitycy finansowi	0,83	1,17	0,71		1,00	100,00	100,00
3313	Księgowi	0,25	0,33	0,75	0,00	1,00	66,67	66,67

Zamieszczony poniżej ranking **elementarnych grup zawodów zrównoważonych** w 2019 roku ukazuje, że największy **wskaźnik dostępności ofert pracy** odnotowano w grupie technicy farmaceutyczni (1,00) oraz pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani (1,00). Wartość wskaźnika wynosząca więcej niż 1 oznacza, że dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów.

Tabela nr 9:

Grupy zawodów zrównoważonych w 2019 roku.

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
3213	Technicy farmaceutyczni	0,08	0,08	1,00	100,00	100,00
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08	0,08	1,00		0,00

W 2019 r. do rocznej informacji sygnałnej zakwalifikowano **5** zawodów **maksymalnie nadwyżkowych** oraz **3** zawody **nadwyżkowe**. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje żadnych wartości, wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest większy niż mediana, z kolei wskaźnik płynności bezrobotnych oscyluje na poziomie poniżej 1 (napływ bezrobotnych przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów).

Tabela nr 10:

Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku.

MAKSYMALNA NADWYŻKA		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	6
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	6
7316	Sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	4
7132	Lakiernicy	4
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	2

Tabela nr 11:

Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku.

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	4,33	0,08	52,00	75,00	0,75	100,00	100,00
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	16,67	0,50	33,33	55,56	0,92	16,67	0,00
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	5,08	0,42	12,20	60,00	0,80	0,00	0,00

Przedstawione powyżej zestawienie zawodów deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych nie daje pełnego odzwierciedlenia sytuacji na lokalnym rynku pracy, ze względu na występujące trudności, m.in.:

- dołączanie ofert internetowych często rozdzielanych proporcjonalnie na wszystkie urzędy z rozdzielnika wojewódzkiego. Do urzędów pracy trafia tylko niewielka część informacji o wolnych miejscach pracy. Pracodawcy poszukując pracownika korzystają z różnych źródeł i metod. Zadaniem z kolei WUP jest analiza ogłoszeń internetowych i przyporządkowywanie ich odpowiednim urzędom pracy ze względu na miejsce wykonywania pracy;
- Bazowanie w analizie bezrobotnych wyłącznie na 1 zawodzie, a nie na kwalifikacjach;
- Pomijanie młodzieży zarejestrowanej jako „bez zawodu”, która nie uzyskała kompletu kwalifikacji i nie zdała wszystkich egzaminów kwalifikacyjnych.

Zawody mogą łatwo zmienić miejsce w rankingu z nadwyżkowych do deficytowych i na odwrót. Wystarczy, by na lokalnym rynku pracy zamknięty został większy zakład zatrudniający osoby o pewnej specjalności, by zawód zaliczony został do deficytowych i odwrotnie: gdy powstanie nowy zakład pracy zatrudniający specjalistów w danej dziedzinie, a pracodawca zgłosi zapotrzebowanie na pracowników w powiatowym urzędzie pracy, to specjalność ta w rankingu może awansować do grona najbardziej poszukiwanych.

Analiza umiejętności i uprawnień

Do analizy umiejętności i uprawnień należy charakterystyka bezrobotnych bez zawodu, według posiadanego wykształcenia i typu ukończonej szkoły. W tabeli poniżej zaprezentowano odsetek bezrobotnych bez zawodu z danym poziomem wykształcenia lub typem ukończonej szkoły w stosunku do ogółu bezrobotnych. Analiza wyników wskazuje, że w populacji bezrobotnych bez zawodu dominują bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. Stanowią oni 17,93% wszystkich bezrobotnych bez zawodu. Porównując odsetek bezrobotnych bez zawodu wśród bezrobotnych według poziomu wykształcenia można również zaobserwować, że stanowią oni dużą częśći populacji bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (16,90%). Należy również dodać, że w powiecie bezrobotni bez zawodu stanowią stosunkowo mały odsetek ogółu bezrobotnych (9,34%). Szczegółowe dane znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela nr 12: Bezrobotni bez zawodu w 2019 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	1 670	156	9,34%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	513	92	17,93%
zasadnicze zawodowe	512	9	1,76%
średnie ogólnokształcące	142	24	16,90%
policealne i średnie zawodowe	335	25	7,46%
wyższe	168	6	3,57%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa			
szkoła przysposabiająca do pracy	1	0	0,00%

technikum	91	20	21,98%
liceum ogólnokształcące	84	17	20,24%
liceum profilowane	18	1	5,56%
technikum uzupełniające			
liceum uzupełniające	1	0	0,00%
szkoła policealna	27	1	3,70%
wyższa	128	6	4,69%
brak danych źródłowych	1 019	105	10,30%
zasadnicza szkoła zawodowa	301	6	1,99%

4. Analiza rynku edukacyjnego.

Uzupełnieniem wnioskowania o deficycie bądź nadwyżce zawodu, dokonanej na podstawie metody rankingowej jest poszerzona analiza rynku edukacyjnego, w oparciu o liczbę uczniów ostatniego roku i absolwentów szkół. Zaprezentowane poniżej dane mogą posłużyć do określenia kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym. Analiza została wykonana w oparciu o następujące dane:

- liczbę bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły ponadgimnazjalnej lub nazwa uczelni wyższej) oraz bezrobotnych i absolwentów wg zawodu i specjalności (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych) lub kierunku kształcenia (w przypadku absolwentów szkół wyższych) z systemu Syriusz,
- liczba uczniów ostatnich klas, w tym którzy zdali egzamin maturalny z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,

- liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- liczbę absolwentów szkół wyższych według kierunków nauki oraz nazwy uczelni wyższej,
- liczbę studentów pierwszego i ostatniego roku studiów.

W niniejszej analizie za **bezrobotnego absolwenta** uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych opiera się na:

- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów), ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły)
- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych,
- oszacowanie faktycznej frakcji absolwentów wchodzących na rynek pracy (dotyczy tylko absolwentów szkół ponadgimnazjalnych).

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest **wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów**:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100,$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja (np. 31.12.2011 i 31.05.2012),

A_{t-1}^k – liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki (np. rok szkolny 2010/2011).

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0 % (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100 % (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły. Można również sprawdzić, czy w miarę upływu czasu sytuacja absolwentów ulega poprawie. Efektem może być wykaz szkół z informacją na temat liczby absolwentów i odsetek bezrobotnych absolwentów po 6 i 11 miesiącach od ukończenia szkoły.

Tabela 13.

Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2019 roku.

Nazwa szkoły	Kod szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
		ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA	22313	74	29	15	10	20,27%	13,51%
	22826	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	84241	0	0	1	0	0,00%	0,00%
BRANŻOWA SZKOŁA SPECJALNA I STOPNIA	21710	3	0	0	1	0,00%	33,33%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IMIENIA KSIĘCIA BOLKA I	23848	100	0	7	3	7,00%	3,00%
JEDNOROCZNA POLICEALNA SZKOŁA EDUKACJI INNOWACYJNEJ	15823	0	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	132232	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	22312	0	0	2	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W JELENIEJ GÓRZE	58997	0	0	1	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ALEKSANDRA KAMIŃSKIEGO W LUBOMIERZU	109020	0	0	0	1	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	22825	0	0	0	1	0,00%	0,00%
NIEPUBLICZNA POLICEALNA WROCŁAWSKA SZKOŁA FOTOGRAFII AFA WE WROCŁAWIU	11830	0	0	1	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA "ŻAK" W LEGNICY	54153	0	0	0	1	0,00%	0,00%

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jaworskim w 2019 roku

SZKOŁA BRANŻOWA I STOPNIA	19678	0	0	1	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA	22829	0	0	0	1	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA SŁUŻB SPOŁECZNYCH I MEDYCZNYCH DLA DOROSŁYCH W JAWORZE	60186	16	16	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	21711	3	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM	111446	0	0	0	1	0,00%	0,00%
	22314	85	57	10	3	11,76%	3,53%
	22827	25	13	1	1	4,00%	4,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH	127688	0	0	0	1	0,00%	0,00%

Tabela 14.

Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2019 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	77	29	17	12	22,08%	15,58%
szkoła przysposabiająca do pracy	3	0	0	0		
technikum	110	70	11	5	10,00%	4,55%
liceum ogólnokształcące	100	0	10	5	10,00%	5,00%
liceum profilowane			0	0		

liceum uzupełniające			0	0		
szkoła policealna	16	16	0	2		12,50%

5. Podsumowanie.

Przedstawiony raport za 2019 rok ma charakter diagnostyczny. Raport przedstawia aktualne zjawiska zachodzące na rynku pracy. Dlatego też przedstawione informacje należy przyjmować z pewną rezerwą i łączyć je z własnymi obserwacjami rynku pracy oraz zmieniającą się sytuacją gospodarczą regionu. Niniejsze sprawozdanie nie jest i nie powinno być jedynym źródłem informacji do podejmowania decyzji w zakresie ustalania kierunków kształcenia i szkolenia przyszłej kadry dla pracodawców czy też podejmowania decyzji o wyborze kierunku kształcenia przez młodych absolwentów szkół gimnazjalnych.

Mimo, że wciąż zwiększa się inicjatywa w podejmowaniu działań zwiększających możliwości planowania i poszukiwania zatrudnienia, bardzo trudno jest aktywizować osoby długotrwale pozostające bez pracy. Nie są one bowiem w większości zainteresowane zmianą sytuacji zawodowej. Zjawisko bezrobocia wśród kobiet najczęściej spowodowane jest wychowywaniem dzieci i prowadzeniem gospodarstwa domowego, co skutkuje dezaktualizacją kwalifikacji zawodowych, brakiem lub niewielkim doświadczeniem zawodowym.

**ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE
w powiecie jaworskim
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Kierownicy do spraw finansowych
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Diagności laboratoryjni specjaliści
		Inżynierowie elektrycy
		Operatorzy urządzeń teleinformatycznych
		Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców
		Sprzedawcy na targowiskach i bazarach
		Monterzy linii elektrycznych
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
	zawód deficytowy	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
		Gońcy, багаżowi i pokrewni
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Przedstawiciele handlowi
		Inżynierowie budownictwa
		Kierownicy do spraw strategii i planowania
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Analitycy finansowi
		Księgowi
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy farmaceutyczni
		Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni
		Szwaczki, hafciarki i pokrewni
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni
		Szydliarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Lakiernicy
		Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych